

Vergaderjaar 2023–2024

32 852

Grondstoffenvoorzieningszekerheid

Nr. 314

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 juni 2024

In april 2020 ontving de Tweede Kamer het beleidsprogramma circulair textiel 2020–2025. Hierin staan de doelen en maatregelen opgenomen die uiteindelijk moeten leiden tot een circulaire textielketen in 2050. Hierbij ontvangt u in de bijlage de vierde en tevens laatste voortgangsrapportage van het beleidsprogramma circulair textiel 2020–2025. Deze bevat de stand van zaken van het textielbeleid en gaat in op de relevante moties en toezeggingen.¹ In deze brief worden de belangrijkste ontwikkelingen eruit gelicht en wordt er vooruit gekeken naar het volgende beleidsprogramma.

Ontwikkelingen op het textielbeleid

Het afgelopen jaar zijn er opnieuw stappen gezet richting een circulaire textielketen, met onder andere de succesvolle afronding van de Denim Deal. Dankzij de Denim Deal wordt er nu meer post-consumer gerecycled katoen toegepast in nieuw geproduceerde denimkledingstukken. Daarmee heeft de Denim Deal laten zien dat het gebruik van post-consumer gerecycled materiaal in nieuwe denim kledingstukken, met inzet van alle betrokkenen, goed mogelijk is. Het monitorrapport van de Denim Deal wordt als bijlage meegestuurd.

Daarnaast is er door Milieu Centraal, met financiering van het Ministerie van IenW, de campagne «Mijn Stijl ID» uitgevoerd. Deze campagne richtte zich op het verkrijgen van inzicht in je eigen stijl, en hoe deze verbonden

¹ Er wordt ingegaan op de motie van het lid Van Esch (PvdD), over een plan om producten waarin bont, dons van levend geplukte dieren, angorawol of kangoeroeleer is verwerkt, uit Nederlandse winkels te weren (Kamerstukken II, 2023/24, 36 254, nr. 16). Ook wordt er ingegaan op een toezegging over het participatietraject ten behoeve van het nieuwe beleidsprogramma circulair textiel (Kamerstukken II, 2023/24, 32 852, nr. 290), een toezegging over de laatste monitor van de Denim Deal (Kamerstukken II, 2023/24, 32 852, nr. 290) en een toezegging over de studie naar de export van textiel (Kamerstukken II, 2023/24, 32 852, nr. 294).

is met je identiteit en waarden. Hoe beter deelnemers hier inzicht in hebben, hoe minder kleding ze hoeven te kopen.

Verder is er het afgelopen jaar een onderzoek uitgevoerd om een beter beeld te krijgen van wat er met ons gebruikte textiel gebeurt wanneer het Nederland heeft verlaten. Het onderzoek is in februari naar de Tweede Kamer gestuurd.² 84 procent van het gesorteerde textiel wordt geëxporteerd naar het buitenland. Daarvan is 53 procent geschikt om opnieuw te dragen en 13 procent wordt gerecycled. De rest komt terecht in vaak ongereguleerde afvalsystemen en wordt gestort of verbrand. Daarom werkt het kabinet aan maatregelen om negatieve effecten van textiel-export op mens en milieu te voorkomen. Centraal in deze aanpak staat afstemming met bestemmingslanden en internationale organisaties zoals de VN en het aanscherpen van de regels voor het exporteren van textiel voor hergebruik en recycling.

Resultaten van de monitor op beleidsdoelstellingen circulair textiel

Zoals elk jaar wordt de monitor van de doelen uit het beleidsprogramma gedeeld. Dit keer is over 2022 gemeten. In de bijlage is de rapportage over de voortgang van het behalen van deze doelen te vinden. Het gaat hierbij om doelstellingen over het aandeel gerecycled materiaal in textielproducten, het percentage grondstoffen uit textiel dat wordt gerecycled en het percentage hergebruik in Nederland.

Het hergebruik van kleding binnen Nederland ligt op schema met de beleidsdoelstellingen. Er is echter ook een aantal beleidsdoelen waarbij de trend minder positief is. In 2022 is de hoeveelheid op de markt gebracht textiel gestegen met 5 procent. Dat brengt het weer op niveau van vóór de pandemie. Dit is een zorgwekkende trend, aangezien de productiefase de meeste milieu-impact heeft. Daarnaast neemt de recycling van textiel en de toepassing van recycelaat in nieuwe producten wel toe, maar blijft het achter bij de beleidsdoelstellingen. Ook is er in 2022 20 procent minder textiel gescheiden ingezameld. Er wordt verwacht dat het effect van de invoering van de UPV textiel, samen met andere te nemen maatregelen, de komende jaren zichtbaar zal worden in de voortgang op de beleidsdoelstellingen van de inzameling van textiel.

Producten van bont, angorawol, dons, kangoeroeleer weren uit Nederlandse winkels

Naar aanleiding van de motie van het lid Van Esch (PvdA)³ bekijkt de Minister van IenW met de Minister van LNV de juridische mogelijkheden voor het weren van producten van bont, angorawol, dons van levend geplukte dieren of kangoeroeleer uit Nederlandse winkels. Deze motie verzoekt feitelijk om verkoopverboden. Verkoopverboden vormen een belemmering van de interne markt. Deze kunnen in zeer beperkte gevallen gerechtvaardigd worden als voldaan wordt aan de uitzonderingsgronden van art. 36 VWEU of als sprake is van een dwingende reden van algemeen belang. Het vergt echter nader onderzoek of hieraan wordt voldaan bij de verschillende in de motie genoemde producten. Per product moet worden aangetoond dat een verbod noodzakelijk is om het doel te bereiken. Daarvoor moet bijvoorbeeld met feiten worden onderbouwd wat de ethische houding van Nederlandse burgers ten aanzien van de verschillende producten is. Ook moet worden onderzocht hoe controleerbaar een

² Kamerstukken II 2023/24, 32 852, nr. 294.

³ Kamerstukken II, 2023–24, 36 254, nr. 16

dergelijk verbod zou zijn. De Minister van LNV en ik streven ernaar om uw Kamer hierover in de tweede helft van 2024 te informeren.

Nieuw beleidsprogramma circulair textiel 2025–2030

De afgelopen jaren is er vanuit de samenleving, de overheid en het bedrijfsleven gewerkt aan de verduurzaming van de textielketen. Toch blijft de hoeveelheid op de markt gebracht textiel in Nederland stijgen en blijft de toepassing van recycalaat en duurzaam materiaal in nieuw geproduceerd textiel nog een uitdaging voor veel bedrijven. Om een circulaire textielketen in 2050 dichterbij te brengen, komt er dit jaar een tweede beleidsprogramma circulair textiel, met als looptijd 2025–2030. In aanloop naar dit nieuwe beleidsprogramma is er een uitgebreid participatietraject uitgevoerd. In 2023 zijn er verschillende activiteiten – zoals straatinterviews en kledingcafés – georganiseerd om in gesprek te gaan met burgers. Tijdens de kledingcafés was er de mogelijkheid om in kleinere groepen te praten over hoe we met elkaar kunnen zorgen dat er minder kleding wordt gekocht. Daarnaast zijn er sessies georganiseerd met experts uit de textielsector en de partijen uit het netwerkoverleg textiel. Het participatieproces is als zeer waardevol ervaren en de input is meegenomen bij het opstellen van het nieuwe beleidsprogramma. De conceptversie van het beleidsprogramma wordt op dit moment voorgelegd aan burgers en betrokken partijen via een internetconsultatie⁴. Deze input wordt verwerkt tot een definitief beleidsprogramma 2025–2030. Het ligt in de rede dat het nieuwe kabinet het definitieve beleidsprogramma vaststelt. Naar verwachting ontvangt de Tweede Kamer het definitieve beleidsprogramma dit najaar.

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat,
M.G.J. Harbers

⁴ Overheid.nl | Consultatie Concept beleidsprogramma circulair textiel 2025-2030 (internetconsultatie.nl)